

HOTĂRÂREA nr. 1-115/2023
cu privire la examinarea contestației domnului Xxxxx Xxxxxx
împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.3-113/2022 din 13.10.2022

27 iunie 2023

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, contestația cet. Xxxxx Xxxxx împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-113/2022 din 13.10.2022, audiind informația prezentată de către domnul Eduard Varzar, Consiliul Superior al Procurorilor,–

C O N S T A T Ă :

La xx.xx.2022 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată adresarea cet. Xxxxx Xxxxxx, care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și adoptarea unor hotărâri ilegale.

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, pentru examinare, conform competenței, Inspecției procurorilor, care la xx.xx.2022 a dispus încetarea procedurii disciplinare, dat fiind faptul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului vizat în adresarea solicitantului.

Decizia adoptată de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxx Xxxxx, a fost contestată de către autorul sesizării, care a solicitat anularea acesteia și aplicarea sancțiunii disciplinare procurorului care nu a luat măsurile corespunzătoare pentru investigarea corectă din perspectivă procesuală a faptelor reclamate.

Prin Hotărârea nr.3-113/22 din 13.10.2022, adoptată de către Colegiul de disciplină și etică, contestația cet. Xxxxx Xxxxxx a fost respinsă, iar decizia Inspecției procurorilor - menținută fără modificări.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitantul a depus la data de xx.xx.2022 contestație la Consiliul Superior al Procurorilor, prin care a solicitat intervenția în investigarea circumstanțelor invocate cu tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu.

Examinând contestația depusă de către cet. Xxxxx Xxxxxx și argumentele prezentate în susținerea dezacordului său, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a se pronunța în acest fel, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat poziția și argumentele prezentate de către cet. Xxxxx Xxxxxx, materialele procedurii disciplinare, cadrul normativ relevant și raționamentele exprimate în hotărârea contestată.

Circumstanțele reținute în adresarea cet. Xxxxx Xxxxxx.

În sesizarea disciplinară cet. Xxxxx Xxxxxx, deținut în Penitenciarul nr. X din or. Xxxxxx, reclamă îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul Ion Sandu, exprimată prin examinarea defectuoasă a plângerii sale din

xx.xx.2022 adresată Procuraturii Generale, în care invocase pretinse acțiuni infracționale comise în privința sa din partea administrației Penitenciarului nr. X din or. Xxxxxxx, și anume de către colaboratorul Xxxxxx Xxxxxx, care, în Raportul de evaluare din xx.xx.2022 despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului Xxxxxx Xxxxxx, a prezentat următoarele concluzii false: „Comportamentul neadecvat, în timpul detenției a încălcat regimul de detenție, păstrare și folosirea de obiecte interzise etc. Relații favorabile cu alți condamnați.

Condamnatul susține tradițiile și legile hoțesți. La moment dispune de comportament satisfăcător în raport cu personalul penitenciar. De sancțiuni disciplinare active la moment nu dispune, ultima fiind aplicată la data de xx.xx.2020”.

În opinia sa, plângerea din xx.xx.2022, fiind o sesizare despre comiterea infracțiunii, nu a fost examinată și soluționată în ordinea prevăzută de art.274 Cod procedură penală de către procurorul Ion Sandu, care i-a expediat un răspuns formal cu nr.xxx din xx.xx.2022, potrivit căruia „Fiind verificate materialele plângerilor depuse pe prezentul caz, s-a stabilit că raportul de evaluare eliberat pe numele Dvs., de către Comisia penitenciară a Penitenciarului –X Xxxxxx din xx.xx.2022, a fost emis de către comisie și reprezintă în sine un act administrativ. Prin urmare în caz de dezacord cu el urmează să îl contestați în instanța de judecată, care va verifica legalitatea sa.

Careva temeuri legale de intervenție a procurorului nu au fost stabilite, din care motiv plângerea se respinge”.

Consideră că astfel procurorul Ion Sandu nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu, fiindu-i lezate drepturile și interesele sale legitime, fapt pentru care acesta urmează să fie tras la răspundere disciplinară.

Constatările Inspecției procurorilor

Urmare a verificării sesizării, Inspecția procurorilor a reținut următoarele: „Procurorul Ion Sandu a explicat că, la xx.xx.2022 și respectiv xx.xx.2022 în Procuratura raionului Rezina au parvenit spre examinare plângerile condamnatului Penitenciarului nr. X Xxxxxxx, Xxxxx Xxxxxx, în care ultimul a solicitat de a fi pornită urmărirea penală în privința colaboratorului Penitenciarului- X Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, pe faptul expunerii unei concluzii false în raportul de evaluare pe numele ultimului din xx.xx.2022. Plângerile menționate au fost înregistrate spre examinare sub formă de petiții.

Fiind verificate materialele plângerilor depuse pe prezentul caz și alte materiale acumulate, s-a stabilit că, condamnatul Xxxxxx Xxxxxx nu era de acord cu raportul de evaluare eliberat pe numele său, de către Comisia penitenciară a Penitenciarului nr.X Xxxxxxx, din xx.xx.2022. Drept urmare, prin răspunsul remis în adresa condamnatului din xx.xx.2022 ultimului i s-a explicat faptul că Raportul de evaluare, în caz de dezacord, urmează să-l conteste în instanța de judecată, care va verifica legalitatea lui.

Ulterior, la xx.xx.2022 condamnatul Xxxxxx Xxxxxx a depus o cerere prin care a solicitat de a fi informat despre numărul sesizării din Registrul de evidență al infracțiunilor, numele procurorului care a soluționat cazul și eliberarea ordonanței motivate.

La xx.xx.2022 condamnatului Xxxxxx Xxxxxx i-a fost formulat un răspuns prin care a fost informat că, în caz de dezacord cu Raportul de evaluare din xx.xx.2022,

eliberat de către Comisia penitenciară, care reprezintă un act administrativ urma să-l conteste în instanța judecătorească.

La fel, a fost informat că la xx.xx.2022 de către Comisia penitenciară a fost petrecută o altă ședință, concluzia fiind „condamnatul Xxxxx Xxxxxx a realizat programul individual de executare a pedepsei penale și are un comportament pozitiv, cu înaintarea materialelor către comisia specială”.

Potrivit scrisorii de însoțire nr.xxxx din xx.xx.2022, semnată de către procurorul, adjunct interimar al Procuraturii raionului Rezina, Xxxxxx Xxxxxx, cet. Xxxxx Xxxxxx a fost informat despre dispunerea examinării de către organului de urmărire penală a Xxxxxxxx a acțiunilor colaboratorilor Penitenciarului X Xxxxxxxx, în ordinea art.274 CPP, prin prisma comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 310, 312, 327, 328, 329 din Codul penal.

Astfel, urmare a verificării sesizării și a materialului probator Inspekția procurorilor a constatat că nu s-a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu a atribuțiilor de serviciu la examinarea plângerii cet. Xxxxx Xxxxxx din xx.xx.2022 adresate Procuraturii Generale, cu privire la pretense ilegalități penale, comise în privința sa din partea administrației Penitenciarului nr.X din or. Xxxxxx, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.”.

Respectiv, în rezultatul verificării sesizării, Inspekția procurorilor la xx.xx.2022 a dispus încetarea procedurii disciplinare pe motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară a procurorului.

Constatările Colegiului de disciplină și etică

Examinând contestația asupra deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2022, Colegiul de disciplină și etică a susținut verificările efectuate în cadrul examinării sesizării disciplinare și a acceptat argumentele privind lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

În acest sens, Colegiul a constatat că „procurorul în procuratura raionului Rezina, Ion Sandu în cadrul examinării plângerii din xx.xx.2022 adresate de cet. Xxxxx Xxxxxx, nu a admis careva încălcări, în acțiunile acestuia nefiind stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură. [...]

Colegiul apreciază critic alegațiile petentului privind examinarea neîntemeiată a plângerii sale, și stabilește că, procurorul Ion Sandu și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care la gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe care, nu pot servi temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară. [...]

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procuror, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la

Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale, excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.”.

Astfel, constatările Colegiului de disciplină și etică au determinat adoptarea unei soluții de respingere a contestației împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu.

Pozițiile exprimate în ședință

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 27.06.2023, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxx Xxxxx, a solicitat respingerea contestației cet. Xxxxx Xxxxxx, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Inspectorul a menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

În poziția sa, cet. Xxxxx Xxxxxx a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând sancționarea procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Procurorul Ion Sandu nu a participat la ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 27.06.2023, însă a depus cerere prin care a solicitat examinarea contestației împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-113/2022 din 13.10.2022 în lipsa acestuia.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că hotărârea Colegiului de disciplină și etică vizată este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către cet. Xxxxx Xxxxxx și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Hotărârea atacată respectă dispozițiile art.85 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură privitoare la motivare, conține descrierea circumstanțelor de fapt, analiza argumentelor participanților, poziția procurorului, temeiul de drept al deciziei, precum și motivele pentru care au fost respinse cerințele lui Xxxxx Xxxxxx.

Consiliul reține în speță că cet. Xxxxx Xxxxxx reclamă acțiunile procurorului Ion Sandu, exprimate prin examinarea plângerii sale din xx.xx.2022 despre comiterea infracțiunii contrar ordinii prevăzute de art.274 Cod procedură penală, cu expedierea unui răspuns formal cu nr.xxx din xx.xx.2022, prin care i s-a explicat posibilitatea de contestare în instanța de judecată, în caz de dezacord, a Raportul de evaluare din xx.xx.2022 despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului Xxxxx Xxxxxx.

În același timp, Consiliul reține și faptul că condamnatul Xxxxx Xxxxxx, încă la xx.xx.2023, adică până la recepționarea răspunsului cu nr.xxx din xx.xx.2022, s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva

Administrației Penitenciarului nr.X XXXXXX privind anularea Hotărârii Comisiei Penitenciarului nr.X XXXXXX nr.x din xx.xx.2022, emisă pe marginea Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului. Însă prin încheierea judecătorei Orhei, sediul XXXXX cu nr.xXX-xx/2022 din xx.xx.2022 acțiunea respectivă de contencios administrativ a fost declarată inadmisibilă pe motivul că solicitările reclamantului sunt improprii procedurii în contencios administrativ, iar verificarea legalității actului contestat urmează a fi efectuată conform procedurii reglementate de Codul de procedură penală (art.469).

La fel, este de menționat că, prin răspunsul nr.xxxx din xx.xx.2022 al adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii raionului Rezina XXXXXX XXXXXXX, cet. XXXXX XXXXXX a fost informat că plângerea sa înregistrată în Procuratura raionului Rezina cu nr.xxxx din xx.xx.2022 „a fost expedită la Inspectoratul de poliție XXXXXX, pentru înregistrare în Registrul X de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni și examinarea acțiunilor colaboratorului Penitenciarului nr.X – XXXXXXX, XXXXX XXXXXX, în cadrul unui proces penal, prin prisma infracțiunilor prevăzute de art.310, 312, 327, 328 și 329 din Codul penal, cu adoptarea deciziei în baza art.274 Cod de procedură penală”.

Astfel, ulterior, prin ordonanța Procuraturii raionului Rezina din xx.xx.2022 s-a dispus de a refuza începerea urmăririi penale privind pretinsele acțiuni ilegale ale ofițerului principal XXXX inspector superior, XXXXXX XXXXXX, din cadrul Penitenciarului nr.X XXXXXXX, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.310, 312, 327, 328 și 329 din Codul penal. Ordonanța respectivă a fost contestată în ordinea controlului ierarhic și, respectiv, controlului judiciar de către cet. XXXXX XXXXXX.

Totodată, Consiliul remarcă și faptul că, potrivit extrasului din procesul-verbal nr.x din xx.xx.2022 a ședinței comisiei Penitenciarului nr.X XXXXXX, „a fost aprobat raportul de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului XXXXX XXXXXX, [...], cu concluzia: a realizat Programul individual de executare a pedepsei penale și are un comportament pozitiv și cu înaintarea materialelor pentru comisia specială”.

La fel, Consiliul reține că, în motivarea contestației sale, cet. XXXXX XXXXXX a invocat obligativitatea Codului de etică al procurorilor în exercitarea activității de procuror, citând obligațiile procurorului ce derivă din pct.pct. 6.1.1, 6.1.6, 6.1.8, 6.2.4 și 6.4.1 ale Codului, dar fără a individualiza care din pretinsele acțiuni / inacțiuni ilegale ale procurorului Ion Sandu se circumscriu obligațiilor citate.

Analizând circumstanțele expuse supra, se impune a reitera că potrivit art.3 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, „(4) Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

(5) Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

(6) În condițiile prevederilor art. 13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.”

Astfel, legislatorul a instituit mecanisme ale controlului ierarhic și controlului judiciar al activității de procuror, de care urmează să facă uz orice persoană care se consideră vătămată prin actele sau acțiunile / inacțiunile procurorului. Respectiv, recunoașterea acestora, ca urmare a contestării lor, ca fiind premature și/sau neîntemeiate nu este, în mod automat, echivalentă cu constatarea unei abateri disciplinare în acțiunile procurorului. Or, potrivit art.36 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură, procurorii *sunt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38, doar în cazul în care au fost săvârșite cu **intenție** ori cu **neglijență gravă**, conform prevederilor art. 38¹.*

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare, cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constatând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Răspunderea disciplinară poate fi angajată numai dacă sunt întrunite cumulativ toate elementele constitutive ale abaterii; absența oricăreia dintre ele face ca abaterea și, pe cale de consecință, răspunderea să nu poată exista. Vorbind de semnele laturii obiective ale pretensei abateri disciplinare comise de procurorul Ion Sandu, nu suntem în prezența unui prejudiciu socialmente periculos. Or, prin mecanismele prescrise de lege pentru manifestarea dezacordului cu acțiunile / inacțiunile procurorului, solicitarea cet. Xxxxx Xxxxxx a fost admisă, faptele invocate fiind examinate în ordinea art.274 Cod de procedură penală. Cu referire la latura subiectivă, Consiliul reține că, în speță, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.38¹ din Legea nr.3/2016 pentru vreuna din formele de vinovăție la comiterea abaterii disciplinare. Vinovăția trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Consiliul, constată că în speță, materialul probator administrat atât în faza verificării sesizării de către Inspekția procurorilor, cât și la examinarea de către Colegiul de disciplină și etică, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare prescrise de art.38 din Legea cu privire la Procuratură.

În asemenea circumstanțe, trebuie menționat că interpretarea de către procuror a normei de drept reprezintă, în realitate, o modalitate de aplicare în concret a legii și, dacă este făcută cu bună-credință, rațional, argumentat și rezonabil, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât se circumscrie competențelor atribuite de lege.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin.(1) lit.f), art.77, art.86 alin.(3) lit.a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct.9.11 lit.a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit.a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația cet. Xxxxx Xxxxxx împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-113/2022 din 13.10.2022 cu menținerea acesteia.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chişinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Veronica MIHAILOV-MORARU	<i>semnat</i>
2.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>
3.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
4.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
5.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
6.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
7.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
8.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC